

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ
КАФЕДРИ ЗАГАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ
МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ХАРКІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені В. Н. КАРАЗІНА
НА 2026–2031 РОКИ

Кандидат на посаду завідувача
кафедри загальної та
клінічної патології

кандидат медичних наук, доцент

Наталія ТКАЧЕНКО

I. ВСТУП

1.1. Актуальність програми розвитку кафедри

В умовах сучасної трансформації медичної освіти в Україні, викликаній як процесами європейської інтеграції, так і зовнішніми соціально-політичними чинниками (зокрема війною та міграційними процесами), роль фундаментальної медичної підготовки значно зростає.

Стратегічні цілі й наміри Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна до 2030 року визначають межі прийняття стратегічних рішень університету за окремими сферами діяльності та розбудови міждисциплінарного співробітництва та взаємодії з прикладною сферою на засадах сталого розвитку. Вони визначають головні напрями модернізації освітнього процесу, інтеграції у міжнародний простір та посилення позицій університету серед провідних закладів вищої освіти.

Враховуючи ключову роль кафедри загальної та клінічної патології у структурі медичного факультету, розробка Програми розвитку на 2026–2031 роки є не лише актуальною, а й необхідною для:

- поєднання щорічних планів роботи кафедри з довгостроковими цілями Каразінського університету та Стратегічним планом розвитку медичного факультету на 2024-2027 роки;
- інтеграції кафедральної стратегії у стратегію факультету та університету,
- визначення чітких пріоритетів, напрямів і результативних показників діяльності;
- забезпечення високої якості освітньої і наукової діяльності, що відповідає сучасним вимогам та довгостроковій стратегії розвитку медичного факультету Каразінського університету;
- підготовка конкурентоспроможних на ринку праці фахівців за спеціальністю І2 та 222 «Медицина» галузі знань «Охорона здоров'я».

1.2. Історія та місце кафедри у структурі факультету

Харківський національний університет відноситься до найстаріших та славетних університетів України, який визнаний світовою науковою спільнотою, його випускники та співробітники – гордість вищої школи України. За роки свого існування та відродження медичний факультет став не тільки потужним медичним вищим навчальним закладом та й одним з провідних наукових центрів. Наукові праці працівників факультету, які у більшості представлені міждисциплінарними дослідженнями та науковими інноваціями, отримали всеукраїнське та світове визнання.

Почесне місце займають професори світового рівня, що стояли у джерел викладання навчальних курсів кафедри: Лямбль Душан Федорович, Бокаріус Микола Сергійович, Мельников-Разведенков Микола Федотович,

Хржонцевський Ніканор Адамович, Щелков Іван Петрович, Кульчицький Микола Констянтинович та багато інших.

Кафедра загальної та клінічної патології є фундаментальною і клінічною базою медичного факультету. Вона має глибоке коріння, яке тісно переплітається з історією розвитку Харківського Імператорського університету і харківської медичної школи.

У розпорядженні кафедри знаходяться приміщення загальною площею 380 кв. м., у тому числі:

- навчальних лабораторій – 1 площею 50 кв. м. (клінічна база),
- 11 кімнат площею 330 кв. м.,
- комп'ютерних класів – немає.

Наразі на кафедрі викладаються 7 дисциплін, 4 з яких є обов'язковими, 3 – за вибором студента та 1 факультатив; для усіх дисциплін розроблені та використовуються навчально-методичні комплекси (НМК) українською і англійською мовами. Три з них – гістологія, цитологія та ембріологія, патоморфологія і патофізіологія – є фундаментальними та складають вагомую частку ліцензійного іспиту «Крок 1» — 33 відсотки від загальної кількості тестових питань.

1.3. Виклики сучасності

На кафедру покладені завдання, що виходять далеко за межі простого викладання навчальних дисциплін. Сучасні виклики включають:

- забезпечення конкурентоспроможності випускників в умовах глобального ринку праці;
- інтеграцію у європейський освітній простір, участь у програмах Erasmus+, Horizon Europe;
- підтримку академічної мобільності студентів і викладачів;
- цифрову трансформацію освіти (змішане та дистанційне навчання, VR/AR, симуляційні технології);
- підготовку студентів до міжнародних стандартів оцінювання (КРОК, USMLE, IFOM тощо);
- використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; незадеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

1.4. Обґрунтування потреби у програмі

Розробка Програми розвитку кафедри на 2026–2031 роки обумовлена кількома ключовими факторами:

1. Необхідність стратегічної інтеграції: річні плани роботи кафедри на кожний навчальний рік містять великий обсяг завдань, однак вони потребують довгострокової систематизації, щоб уникнути фрагментарності.

2. Вимога узгодження з університетською стратегією: усі напрями діяльності кафедри мають корелювати з університетськими документами стратегічного розвитку.

3. Потреба у зміцненні міжнародного іміджу: сучасна кафедра має бути впізнаваною не лише в Україні, а й у світовому академічному середовищі.

4. 5. Суспільні виклики: війна, економічні та демографічні зміни зумовлюють необхідність формування у студентів не лише знань, а й компетентностей, адаптованих до кризових ситуацій.

1.5. Мета програми

Мета Програми розвитку кафедри — створити умови для сталого розвитку освітньої, наукової, організаційної та міжнародної діяльності кафедри у 2026–2031 роках, що забезпечить:

- підвищення якості підготовки здобувачів освіти,
- розвиток наукової школи кафедри,
- посилення міжнародної присутності,
- інтеграцію цифрових і симуляційних технологій,
- підготовку конкурентоспроможних випускників.

II. Візія (бачення) кафедри

Кафедра загальної та клінічної патології робить свій внесок у підвищення конкурентоспроможності випускників медичного факультету на національному та міжнародному ринку праці шляхом поєднання міждисциплінарного підходу до навчання, залучення здобувачів освіти до наукових досліджень, широкої інтеграції сучасних симуляційних освітніх технологій та відпрацювання практичних навичок в умовах реальної клінічної практики, що відповідає вимогам суспільства та викликам сьогодення, задля забезпечення системи охорони здоров'я медичними фахівцями з високим рівнем мотивації, теоретичної підготовки та професійних навичок.

Метою роботи кафедри є постійний і систематичний навчально-методичний і науковий пошук, засвоєння світового досвіду університетської медичної освіти, його поєднання з національною традицією, запровадження сучасних освітніх підходів до підготовки конкурентоспроможних на ринку праці медичних фахівців високого рівню.

Місія кафедри полягає у забезпеченні високоякісної фундаментальної підготовки майбутніх медичних фахівців через поєднання класичних університетських традицій, інноваційних методик навчання та інтеграції у міжнародний освітньо-науковий простір.

Основні складові місії кафедри:

- формування у студентів системних знань з гістології, цитології та ембріології, патологічної анатомії, патологічної фізіології, судової медицини та медичного законодавства України;
- розвиток клінічного мислення як бази для клінічної діагностики та лікування;
- впровадження інноваційних методик викладання: симуляційні технології, дистанційні платформи;
- підготовка студентів до складання національних та міжнародних ліцензійних іспитів;
- інтеграція кафедри у стратегічні університетські проєкти;
- виховання академічної доброчесності, формування професійної етики та цінностей медицини.

2.1. Стратегічні цілі кафедри загальної та клінічної патології базуються та відповідають Стратегічним цілям і намірам Каразінського університету до 2030 року та розроблені згідно Політики сталого розвитку намірам Каразінського університету.

Визначення цілей і підцілей орієнтується на принцип [SMART](#):

1. Збільшення міжнародної мобільності здобувачів вищої освіти та викладачів.
2. Регулярна участь викладачів факультету у міжнародних конференціях, освітніх програмах та стажуваннях.
3. Інтенсифікація роботи факультету щодо грантової діяльності та міжнародних проєктів.
4. Запровадження на постійній основі можливості здобувачам для проходження клінічної практики.
5. Адаптація методичного забезпечення навчального процесу до сучасних вимог (відповідно до діючих редакцій протоколів надання медичної допомоги, Стандарту вищої освіти, міжнародних трендів у медичній освіті тощо). Розробка та впровадження дистанційних курсів підготовки здобувачів вищої освіти до ліцензійних інтегрованих іспитів «КРОК-1» українською та англійською мовами, в тому числі з наданням доступу до них здобувачам вищої освіти інших медичних ЗВО на комерційній основі.
6. Розробка спільно з Центрами веб-комунікацій та дистанційного навчання платформи для створення навчальних симуляторів типу «віртуальний пацієнт» з послідуною інтеграцію бази розроблених симуляторів у навчальний процес, в тому числі під час проведення підсумкової атестації.
7. Розробка бази актуальних та трендових навчальних курсів з можливістю дистанційного викладання та інтеграція останніх у навчальний процес у якості дисциплін за вибором, в тому числі на платній основі для здобувачів вищої освіти інших медичних і немедичних ЗВО України.

8. Всебічний розвиток веб-ресурсів факультету з метою підвищення доступності навчально-методичних матеріалів для здобувачів вищої освіти, впровадження практики дистанційних консультацій тощо.

9. Активна інтеграція можливостей симуляційного центру у навчальний процес здобувачів вищої освіти з метою підвищення конкурентоспроможності Каразінського університету на ринку освітніх послуг у медичній сфері та підвищення якості опанування практичних навичок здобувачами вищої освіти.

2.2. Завдання кафедри загальної та клінічної патології

Посилення науково-педагогічного потенціалу кафедри, підвищення рівня її професійності, підготовка і видання нової навчально-методичної літератури для забезпечення відповідних навчальних дисциплін.

Вивчення світових наукових здобутків і тенденцій розвитку науки та інтеграції їх у наукові дослідження кафедри.

Підвищення рівня освітніх послуг для підготовки висококваліфікованих медичних фахівців, затребуваних на ринку праці.

Посилення наукового потенціалу кафедри, формування широкого світогляду здобувачів освіти у відповідності до сучасних тенденцій розвитку інформаційного суспільства.

Утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей.

ІІІ. ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ

Напрямки діяльності кафедри:

1. Навчально-методична робота;
2. Науково-дослідна робота;
3. Організаційно-виховна робота;
4. Клінічна робота;
5. Підвищення професійного рівня науково-педагогічних працівників.

3.1. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

Навчально-методична робота на кафедрі проводиться згідно освітніх програм та навчальних планів підготовки магістрів зі спеціальністю І2 та 222 Медицина; Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, робочих програм навчальних дисциплін та у відповідності Стратегічним цілям і намірам Каразінського університету до 2030 року.

Обсяг навчальної роботи в 2026/2027 навчальному році – 3694 години. Окремо кафедрою проводиться підготовка двох інтернів першого та другого року навчання та розділ з патологічної анатомії для курсантів Циклу вторинної лікарської спеціалізації «Хірургічна дерматологія».

Навчальна робота кафедри містить у собі наступні компоненти:

1. Забезпечення викладання обов'язкових та вибіркових компонентів за акредитованими освітньо-професійною та освітньо-науковою програмами відповідно до сучасних вимог та стандартів вищої освіти.
2. Забезпечення та безперервне удосконалення підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Патологічна анатомія».
3. Організація, кадрове та навчально-методичне забезпечення заходів щодо післядипломної освіти, а саме: курсів тематичного удосконалення, спеціалізації, стажування та тренінгів для лікарів за спеціальністю «Патологічна анатомія».
4. Застосування в освітньому процесі сучасних інформаційно-комунікаційних та симуляційних технологій.

Посилення методичної роботи кафедри включає:

- удосконалення та оновлення робочих програм згідно зі змінами національної програми підготовки лікарів та сучасним надбанням медичної науки, а також введенням нових стандартів та медико-статистичної документації;
- створення потужного навчально-методичного комплексу з дисциплін, навчальних посібників та інших методичних видань, у т. ч. з питань підготовки студентів до ліцензійного інтегрованого іспиту «КРОК-1» за профільними дисциплінами кафедри;
- підвищення інформативності сайту кафедри для студентів медичного факультету;
- Активне створення, підготовка до сертифікації та використання у навчальній роботі дистанційних курсів на платформі Moodle з дисциплін, що викладаються на кафедрі;
- залучення сучасних методів діагностики рівня знань;
- розширення аудиторного фонду за рахунок клінічних баз, що надає можливості удосконалити процес оволодіння студентами практичними навичками та вміннями у частині клініко-інструментальних, лабораторних та діагностичних досліджень згідно із традиційною спрямованістю кафедри загальної та клінічної патології;
- посилення внеску технічних засобів навчання, що сприятиме підвищенню наочності та ступеню засвоєння учбового матеріалу;
- продовження консультативної роботи викладачів-спеціалістів з патологічної анатомії та судової медицини у рамках викладання відповідних дисциплін та науково-практичних досліджень студентських гуртків;
- подальший розвиток та впровадження в навчальний процес міждисциплінарних зв'язків;
- підвищення рівня володіння всіма співробітниками кафедри англійської мови до рівню B2, заохочення складання викладачами провідних світових іспитів на знання англійської мови;
- Приділяти особливу увагу роботі кураторів зі студентами 5 курсу, розширення виховної роботи із студентами;

- Виготовлення нових мікропрепаратів для забезпечення навчального процесу з дисциплін, які викладаються на кафедрі;
- Виготовлення нових макропрепаратів для поповнення кафедрального музею морфології;
- Використання в учбовій і науковій роботі цифрового мікроскопа і устаткування гістологічної лабораторії;
- Поліпшення забезпеченості дисциплін кафедри сучасною цифровою технікою;
- Розробка словника гістологічних термінів для студентів медичного факультету;
- Продовження роботи з доопрацювання й удосконалення навчальних видань з дисциплін кафедри. Підвищення наукового рівня і якості навчальної літератури, що розробляється;
- Підготувати до видання книгу «Епоніми в гістології», на основі вже створеної виставки наочних посібників;
- Забезпечити ефективну роботу науково-методичних семінарів кафедри. 1 раз на місяць проводити семінари з актуальних проблем викладання;
- Закінчення роботи над сайтом "Епоніми в гістології" (www.histology-kharkiv.esy.es): розміщення матеріалів українською та англійською мовами для ознайомлення студентів з історією гістології;
- Робота з написання підручника з гістології, цитології та ембріології англійською мовою;
- Роботу із створення робочих зошитів з патоморфології для україномовних та англійськомовних студентів;
- Розробка нових посібників з розділів гістології, цитології та ембріології українською мовою.

3.2. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

1. Виконання НДР:

Кафедра загальної та клінічної патології виконує сумісну роботу згідно договору про співробітництво з ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України»; працівники кафедри виконували морфологічну частину досліджень НДР:

1. НДР «Дослідження впливу посттравматичних стресових розладів на стан статевий та репродуктивної функцій чоловічого організму та обґрунтування підходів до корекції їх порушень (експериментальне дослідження)», шифр АМН 01.26, термін виконання 2026–2028 рр.

На першому етапі роботи на 2026 рік планується розробка дизайну експерименту. Експериментальне відтворення ПТСР на самцях щурів. Дослідження стану сперматогенезу та емоційного стану унаслідок впливу ПТСР на дорослих статевоактивних самцях щурів. Дослідження та визначення технологічних властивостей активних фармацевтичних

інгредієнтів для створення композицій щодо корекції репродуктопатій у особин чоловічої статі. Виконавці: усі учасники в НДР. Об'єкти вивчення та обсяг досліджень. Об'єкт вивчення: постстресорні порушення генеративної та копулятивної функції, корекція репродуктопатій внаслідок дії ушкоджуючих факторів, фармацевтична композиція. Обсяг досліджень: дослідження стану сперматогенезу та емоційного стану унаслідок впливу ПТСР на дорослих статевоеактивних самцях щурів, дослідження та визначення технологічних властивостей активних фармацевтичних інгредієнтів для створення композицій щодо корекції репродуктопатій у особин чоловічої статі. Методи дослідження: біохімічні, імуноферментні, інструментальні, фізіологічні (оцінка загального стану тварин, динаміка зміни маси тіла), етіологічні; макроскопічні (маса органів, їх розміри), цитологічні (дослідження мазків, спермограми та ін.), біохімічні (концентрація у сироватці АЛТ, АСТ, ЩФ та ін.), імуноферментні (концентрація гормонів), фармтехнологічні; статистичні (узагальнення та обробка отриманих результатів). Безпосередньо кафедра загальної та клінічної патології проводить безпосередньо морфометричну частину дослідження. Форми впровадження результатів. публікації, доповіді тощо. Очікувані результати. Результатом етапу дослідження буде розробка експериментального відтворення ПТСР у самців щурів із порушеннями репродуктивної функції. Відбір фармацевтичних інгредієнтів для можливості їхньої корекції за допомогою оригінальних фармацевтичних композицій.

I кв. : Аналіз наукової інформації за тематикою завдань НДР 2026 р.

Розробка дизайну експерименту. Теоретичне обґрунтування вибору експериментальної моделі ПТСР із порушеннями репродуктивної функції.

Експериментальне відтворення ПТСР. Дослідження емоційного та репродуктивного стану самців щурів (відбір статевоеактивних тварин за показниками статевої поведінки) для подальшого вивчення.

Обґрунтування створення фармацевтичної композиції щодо корекції репродуктопатій у особин чоловічої статі.

II кв.: Збір та аналіз науково-патентної літератури щодо завдань етапу 2026 року, проведення планового інформаційного пошуку, виявлення патентно- та конкурентоспроможних об'єктів, новизни та винахідницького рівня отриманих при виконанні НДР результатів

Моделювання ПТСР. Дослідження репродуктивного стану самців щурів. Отримання наукових даних стосовно репродуктивної функції щурів самців із ПТСР за показниками копулятивної (статева поведінка) складової статевої функції; відбір самок щурів із регулярним естральним циклом за цитологією вагінальних мазків, парування самок із самцями піддослідних груп та фіксація випадків запліднення

Фармако-технологічні та аналітичні випробування компонентів фармацевтичної композиції щодо корекції репродуктопатій у особин чоловічої статі.

III кв.: Збір та аналіз науково-патентної літератури щодо завдань етапу 2026 року, проведення планового інформаційного пошуку, виявлення

патентно- та конкурентоспроможних об'єктів, новизни та винахідницького рівня отриманих при виконанні НДР результатів.

Отримання наукових даних стосовно плідності щурів за показниками генеративної складової репродуктивної функції (сперматогенез, масові показники). Спостереження за перебігом вагітності запліднених самок, обстеження плодів для виявлення порушень внутрішньоутробного розвитку.

Фармако-технологічні та аналітичні випробування компонентів фармацевтичної композиції щодо корекції репродуктопатій у особин чоловічої статі.

IV кв.: Збір та аналіз науково-патентної літератури щодо завдань етапу 2026 року, проведення планового інформаційного пошуку, виявлення патентно- та конкурентоспроможних об'єктів, новизни та винахідницького рівня отриманих при виконанні НДР результатів. Підготовка звіту про інформаційні дослідження.

Отримання наукових результатів, аналіз та висновки щодо дії ПТСР на репродуктивну функцію: за показниками вмісту гормонів, деяких метаболічних характеристик та морфологічними показниками

Вибір, обґрунтування складу та технології фармацевтичної композиції щодо корекції репродуктопатій у особин чоловічої статі. Аналітичне тестування.

Утворення бази даних, обробка результатів статистичного аналізу отриманих даних; складання звіту про інформаційні дослідження, заключного звіту. Аналіз одержаних даних. Підготовка та оформлення звіту.

Відповідно до плану роботи співробітникам кафедри, які приймають участь в НДР необхідно: провести гістологічні дослідження органів ендокринної системи самців щурів із експериментальною репродуктопатією та за умов її корекції. Провести оцінку морфо-структурних характеристик органів ендокринної системи самців щурів із експериментальною репродуктопатією та за умов корекції. Сформувати бази даних, статистичний аналіз отриманих результатів. Написати звіт та подати його відповідно термінам.

2. НДР «Удосконалення методів формування програмних компетентностей у здобувачів вищої медичної освіти», номер державної реєстрації: 0125U002040, термін виконання 04.2025 – 31.12.2027 рр.

Виконання досліджень проводиться на базі медичного факультету та клінічних баз кафедри загальної та клінічної патології і кафедри загальної хірургії, анестезіології та паліативної медицини.

Керівники НДР: д. мед. н., професор Проценко О. С., зав. каф. загальної хірургії, анестезіології та паліативної медицини д-р філософії. доцент Матвеєнко М. С.

Відповідальні виконавці: к. мед. н., доцент кафедри загальної та клінічної патології Шаповал О. В., к. мед. н., доцент кафедри загальної хірургії, анестезіології та паліативної медицини Васильєв Д. В.

III етап (01.09.26 - 31.03.27).

Проведення формуючого експерименту, удосконалення методичного забезпечення процесу формування програмних компетентностей у здобувачів вищої медичної освіти.

IV етап (01.04.27 - 31.12.27).

Впровадження результатів НДР в освітній процес при викладанні та вивченні загальнонаукових (фундаментальних) та професійно орієнтованих (клінічних) дисциплін.

3. Планування нової НДР спільно з кафедрою онкології, радіології та радіаційної медицини медичного факультету.

2. Створення сучасної імуногістохімічної лабораторії в рамках розвитку Університетської клініки.

3. Підвищення рівня публікацій наукових праць, що індексуються міжнародними наукометричними системами Web of Science та SCOPUS;

4. Стимулювання активності публікації і підвищення індексу цитованості кафедри в міжнародних наукометричних базах і пошукових системах;

5. Продовжити роботу із створення електронного атласу мікро- і макропрепаратів з патоморфології.

6. Продовжити співпрацю з Інститутом загальної та невідкладної хірургії за тематикою наукових досліджень: виконання морфологічної частини досліджень за науковими темами спільно із співробітниками інституту.

7. Продовжити співробітництво з ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» з виконання морфологічних досліджень НДР.

8. Впровадження у навчальний процес отриманих наукових знань та результатів науково-практичних досліджень;

9. Організація студентської наукової конференції «Розвиток і будова організму людини: аспекти норми і патології», що буде проводиться кафедрою 11 листопада 2026 року: підготовка наукових доповідей студентів під керівництвом викладачів кафедри;

10. Розширення роботи студентського наукового гуртка з патологічної анатомії людини, що працює на кафедрі. Залучення студентів до участі у науковій роботі кафедри;

11. Планування кандидатських дисертацій нових співробітників кафедри.

12. Впровадження у навчальний процес отриманих наукових знань та результатів науково-практичних досліджень щодо оптимізації діагностики та лікування досліджуваних патологічних станів під час вивчення дисциплін «Патоморфологія» та «Патофізіологія» для студентів 3-го курсу;

13. Участь в організації та проведенні всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій, симпозіумів та конгресів.

3.3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНА РОБОТА

1. Для залучення та мотивування абітурієнтів до навчання на медичному факультеті викладачі кафедри ведуть профорієнтаційну роботу, залучаючи та мотивуючи абітурієнтів до навчання на медичному факультеті, в тому числі приймають участь в проведенні днів відкритих дверей. Для абітурієнтів проводяться екскурсії до кафедрального музею морфології людини. Створено презентацію, призначену для надання інформації про медичний факультет та кафедру загальної та клінічної патології при проведенні зустрічей з учнівською молоддю та батьками

Працівники кафедри організовують зустрічі першокурсників з фахівцями різних галузей медицини, традиційно проводять екскурсії, під час яких першокурсники відвідують патологоанатомічне відділення обласної лікарні та знайомляться з роботою патологоанатомічного відділення та лабораторії.

2. З метою дидактичної та психологічної адаптації першокурсників викладачами кафедри створені та використовуються у навчальному процесі методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої медичної освіти.

3. З метою реалізації Студентського моніторингу якості навчання розроблено анкети щодо визначення студентами якості освітнього процесу на кафедрі.

4. Викладачі кафедри є кураторами студентів 5 курсу української та англomовної форми навчання. Куратори 5 курсу інформують студентів про особливості освітнього процесу, контролюють реалізацію студентами навчального плану, презентують необхідні інформаційні ресурси, знайомлять студентів з подіями культурного, спортивного життя університету, інформують про конкурси та стипендіальні програми, інструктують студентів з техніки безпеки тощо. Викладачі кафедри надають студентам допомогу в навчанні, науковій роботі, громадській діяльності, сприяють розвитку студентського самоврядування.

5. Формування у студентів знань і навичок лікаря у сфері практичної охорони здоров'я та лікаря-науковця;

6. Виховання національно свідомих і соціально відповідальних громадян України;

7. Сприяння розвитку студентського самоврядування, підтримку ініціативи у всіх сферах навчального, суспільно-культурного життя;

8. Залучення студентів до участі в наукових гуртках, культурно-просвітніх вечорах, спортивно-масових заходах, творчих зустрічах з діячами науки та мистецтва, відомими людьми України;

9. Налагодження ефективного зв'язку з випускниками кафедри, сприяння подальших контактів з ними з метою коригування освітнього процесу.

3.4. КЛІНІЧНА РОБОТА

1. Участь викладачів кафедри у лікувально-діагностичній роботі на клінічній базі кафедри з метою підвищення рівня морфологічної діагностики;
2. Виконання науково-педагогічними працівниками кафедри практичної роботи на клінічній базі кафедри, що дає унікальну можливість студентам факультету на практиці вивчати морфологічні особливості органів і тканин при різних видах патології, навчаючись аналізувати причини, механізми розвитку і морфологічні прояви багатьох захворювань. Отримані знання і навички застосовуються в подальшому навчанні і професійній діяльності для вирішення клінічних проблем;
3. Участь в організації і проведенні семінарів, клінічних, патолого-анатомічних, науково-практичних конференцій, експертних комісій, медичних рад тощо;
4. Впровадження сучасних надбань української та світової науки у щоденну практику лікарів згідно принципів доказової медицини;
5. Апробація та впровадження нових методів діагностики, лікування та профілактичних заходів;
6. Проведення просвітницьких заходів, шкіл здорового способу життя для населення.

3.5. ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РІВНЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Забезпечення високого фахового рівня науково-педагогічних працівників кафедри:

- Регулярна участь у підвищенні кваліфікації викладачів шляхом проходження відповідних курсів;
- Проходження викладачами кафедри курсів «Технології дистанційної освіти» та «Технології дистанційної освіти» (просунутий курс);
- Здійснення взаємовідвідувань занять, контрольних відвідувань занять, проведення відкритих лекцій, методичних семінарів та круглих столів;
- Сприяння участі у стажуванні викладачів, як педагогічної, так і фахової спрямованості у провідних установах України;
- Розвиток академічної мобільності та міжнародних комунікацій.

Згідно Наказу МОЗ України № 650 від 16.04.2025 р. «Про затвердження Порядку проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я та внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України» усі працівники сфери охорони здоров'я, які здійснюють професійну діяльність у сфері охорони здоров'я, в тому числі науково-педагогічні, педагогічні та наукові працівники закладів вищої освіти, зобов'язані вести портфоліо, планувати свій професійний розвиток та обліковувати бали безперервного професійного розвитку.

Облік балів здійснюється з кожного виду діяльності за критеріями нарахування балів безперервного професійного розвитку, за наявності відповідних підтвердних документів.

Працівники сфери охорони здоров'я незалежно від спеціальності зобов'язані не рідше ніж 1 раз за атестаційний період проходити заходи безперервного професійного розвитку по кожному з визначених Порядком шости напрямків.

Згідно Порядку проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я, що визначає механізм проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я, які здійснюють професійну діяльність за професіями у сфері охорони здоров'я, НПП кафедри проходять атестацію на підтвердження професійної кваліфікації або рівня професійної кваліфікації для працівників сфери охорони здоров'я, в результаті якої НПП отримує або підтверджує черговий рівень професійної кваліфікації за відповідною спеціальністю.

IV. ВИСНОВКИ

Програма розвитку кафедри загальної та клінічної патології медичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна на 2026–2031 роки є стратегічним документом, що окреслює головні напрями діяльності, інноваційні проекти та індикатори результативності кафедри.

Стратегічні цілі кафедри загальної та клінічної патології базуються та відповідають Стратегічним цілям і намірам Каразінського університету до 2030 року та розроблені згідно Політики сталого розвитку намірам Каразінського університету.

У процесі розробки Програми враховано:

- діючі накази та положення Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
- реальні завдання річного плану роботи кафедри на 2026/2027 н .р.;
- сучасні виклики у сфері вищої медичної освіти, пов'язані з євроінтеграційними процесами та війною в Україні;
- міжнародні стандарти та кращі практики (WFME, AMEE, Erasmus+, Horizon Europe).

Реалізація Програми розвитку кафедри загальної та клінічної патології медичного факультету на 2026–2031 роки дозволить сформулювати нову якість фундаментальної медичної освіти, забезпечити інтеграцію науки, освіти та цифрових технологій та в результаті підвищити конкурентоспроможність університету на міжнародному рівні.